बान्धवानाञ्च सर्व्वेषां किं नु दुःखमतः परं । यदि दत्तं तपस्तप्तं गुरवो वा मया यदि ।
सम्यगाराधितास्तेन सञ्जीवतु मम प्रिया । यथा च जन्मप्रभृति यतात्माऽहं धृतव्रतः ।
प्रमद्वरा तथाऽद्यैषा समुत्तिष्ठतु भाविनी । एवं लालप्यतस्तस्यभार्य्यार्थे दुःखितस्य च ।
देवदूतस्तदाऽभ्येत्य वाक्यमाह रुरुं वने ॥ देवदूत उवाच ॥ अभिधत्सेह यद्वाक्यं रुरो दुःखेन तन्मृषा ।
यतो मर्त्यस्य धर्मात्मन्नायुरस्ति गतायुषः । गतायुरेषा कृपणा गन्धर्व्वाप्सरसोः सुता । ९७०
तस्माच्छोके मनस्तात माकृथास्त्वं कथञ्चन । उपायश्चात्र विहितः पूर्व्वं देवैर्महात्मभिः ।
तं यदीच्छसि कर्त्तुं त्वं प्राप्स्यसीह प्रमद्वरां ॥ रुरुरुवाच ॥ क उपायः कृतो देवैर्ब्रूहि तत्त्वेन खेचर ।
करिष्येऽहं तथा श्रुत्वा चातुमर्हति मां भवान् ॥ देवदूत उवाच ॥ आयुषोऽर्द्धं प्रयच्छ त्वं कन्यायै भृगुनन्दन ।
एवमुत्थास्यति रुरो तव भार्य्या प्रमद्वरा ॥ रुरुरुवाच ॥ आयुषोऽर्द्धं प्रयच्छामि कन्यायै खेचरोत्तम ।
शृङ्गाररूपाभरणा समुत्तिष्ठतु मे प्रिया ॥ सूत उवाच ॥ ततो गन्धर्व्वराजश्च देवदूतश्च सत्तमौ । ९७५
धर्म्मराजमुपेत्येदं वचनं प्रत्यभाषतां । धर्म्मराजायुषोऽर्द्धेन रुरोर्भार्य्या प्रमद्वरा ।
समुत्तिष्ठतु कल्याणी मृतैवं यदि मन्यसे ॥ धर्म्मराज उवाच ॥ प्रमद्वरां रुरोर्भार्य्यां देवदूत यदीच्छसि ।
उत्तिष्ठत्वायुषोऽर्द्धेन रुरोरेव समन्विता ॥ सौति रुवाच ॥ एवमुक्ते ततः कन्या सोदतिष्ठत्प्रमद्वरा ।
रुरोस्तस्यायुषोऽर्द्धेन सुप्तेव वरवर्णिनी । एतद्दृष्टं भविष्ये हि रुरोरुत्तमतेजसः ।
आयुषोऽतिप्रवृद्धस्य भार्य्यार्थेऽर्द्धमलुप्यत । तत दृष्टेऽहनि तयोः पितरौ चक्रतुर्मुदा । ९८०
विवाहं तौ च रेमाते परस्परहितैषिणौ । स लब्ध्वा दुर्लभां भार्य्यां पद्मकिञ्जल्कसुप्रभां ।
व्रतं चक्रे विनाशाय जिह्मगानां धृतव्रतः । स दृष्ट्वा जिह्मगान्सर्व्वांस्तीव्रकोपसमन्वितः ।
अभिहन्ति यथासत्त्वं गृह्य प्रहरणं सदा । स कदाचिद्वनं विप्रो रुरुरभ्यागमन्महत् ।
शयानं तत्र चापश्यत् डुण्डुभं वयसाऽन्वितं । तत उद्यम्य दण्डं स कालदण्डोपमं तदा ।
जिघांसुः कुपितो विप्रस्तमुवाचाथ डुण्डुभः । नापराध्यामि ते किञ्चिदहमद्य तपोधन । ९८५
सरंम्भाच्च किमर्थं मामभिहंसि रुषान्वितः ॥ इत्यादिपर्व्वणि पौलोमे नवमोऽध्यायः ॥ ९ ॥
॥ रुरुरुवाच ॥ मम प्राणसमा भार्य्या दष्टासीद्भुजगेन ह । तत्र मे समयो घोर आत्मनोरगवैकृतः ।
भुजङ्गं वै सदा हन्यां यं यं पश्येयमित्युत । ततोऽहं त्वां जिघांसामि जीवितेनाद्य मोक्ष्यसे ।
॥ डुण्डुभ उवाच ॥ अन्ये ते भुजगा ब्रह्मन् येदशन्तीह मानवान् । डुण्डुभानहिगन्धेन न त्वं हिंसितुमर्हसि ।
एकानर्थान्पृथगर्थानेकदुःखान्पृथक्सुखान् । डुण्डुभान्धर्म्मविद्भूत्वा न त्वं हिंसितुमर्हसि । ९९०
॥ सौति रुवाच ॥ इति श्रुत्वा वचस्तस्य भुजगस्य रुरुस्तदा । नावधीद्भयसंविग्नमृषि मत्वाऽथ डुण्डुभं ।
उवाच चैनं भगवान् रुरुः संशमयन्निव । कामं मां भुजग ब्रूहि कोऽसीमां विक्रियां गतः ।
॥ डुण्डुभ उवाच ॥ अहं पुरा रुरो नाम्ना ऋषिरासं सहस्रपात् । सोऽहं शापेन विप्रस्य भुजगत्वमुपागतः ।
॥ रुरु रुवाच ॥ किमर्थं शप्तवान् क्रुद्धो द्विजस्त्वां भुजगोत्तम । कियन्तं चैव कालं ते वपुरेतद्भविष्यति ।
इत्यादि पर्व्वणि पौलोमे दशमोऽध्यायः ॥ १० ॥